

LärMiljö-studien

- Data samlades in i svenskspråkiga grundskolors årskurser 1-6 under läsåren 2021-2022 och 2022-2023.
- Rektorer, lärare, elever och vårdnadshavare deltog.
- Rektorer och lärare fick frågor om vilka lärmiljöer som används på skolan och vilka hinder som finns för att använda lärmiljöer utanför skolans väggar.
- Lärarnas upplevelser om fördelar av att använda lärmiljöer utanför skolan undersöktes också.

Rektorer

- Frågeformulär

Lärare

- Frågeformulär
- Loggbok

Elever

- Rörelsemätare och schema
- Frågeformulär (också till vårdnadshavarna)
- Test i matematik och läsning

- 260 elever på årskurs 3-6 deltog.
- Eleverna bar en rörelsemätare, fyllde i ett schema, svarade på ett frågeformulär och gjorde test i läsning och matematik.
- Lärarna fyllde i en loggbok över var undervisningen skedde.
- Vårdnadshavarna svarade på ett frågeformulär.
- Studien gav en mångsidig bild av elevernas skolvardag, mående, mängd rörelse och inläring.

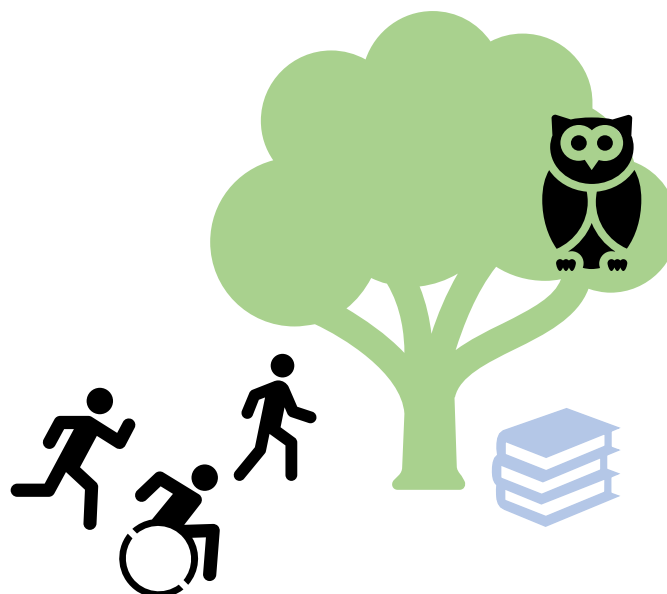
- Alla svar har analyserats på grupp nivå, vilket betyder att man inte kan se vem som har svarat vad.
- När man ser på alla svar tillsammans får man en bild av hur situationen i skolor runt om i Svenskfinland ser ut.
- Baserat på resultaten kan man utveckla arbetet i skolan.
- Fundera tillsammans; vad skulle ni vilja undersöka i er skola?

I elevstudien deltog:

Utomhuspedagogik i de svenskspråkiga grundskolornas åk 1-6

- Rektorer för nästan hälften av de svenskspråkiga grundskolorna svarade på frågeformuläret.
- Över hälften av rektorerna sa att man på deras skola hade nämnt något om utomhuspedagogik i sin läsårsplan.
- På två av fem skolor använde man regelbundet utomhuspedagogik.

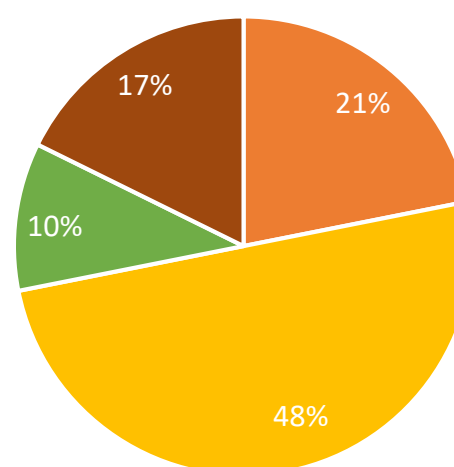

Utomhuspedagogik är:

- Undervisning som sker utanför skolans väggar
- Baserad på innehållet i läroplanen
- Kopplad till undervisningen i klassrummet

- 134 lärare från skolor runt om i Svenskfinland svarade på frågeformuläret.
- 1/5 av lärarna sa att de regelbundet använde sig av utomhuspedagogik.
- 1/4 av lärarna hade gått någon kurs inom utomhuspedagogik.

Lärares användning av utomhuspedagogik

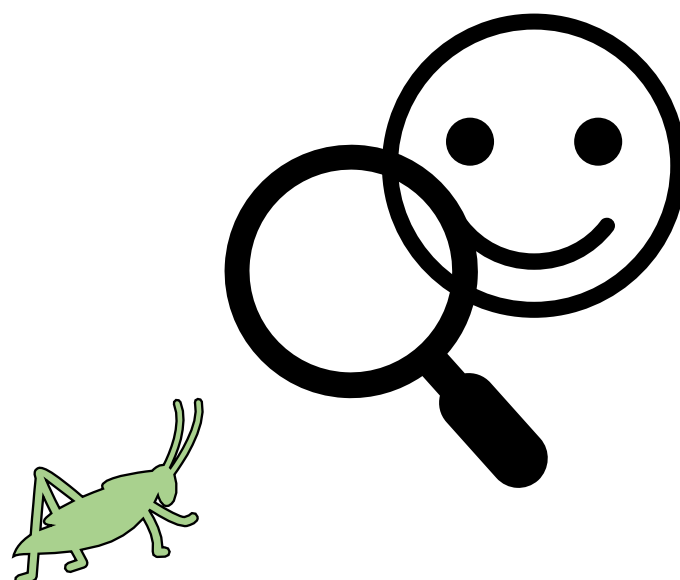

■ Regelbundet ■ Sporadiskt ■ Använt tidigare ■ Använder inte

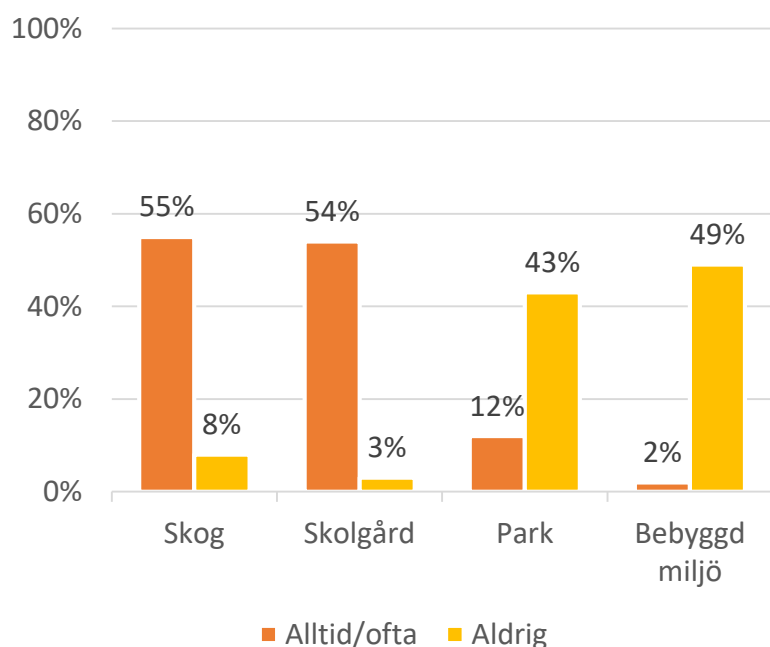
- I Finland har man inte tidigare undersökt användningen av utomhuspedagogik i grundskolorna.
- I Danmark används utomhuspedagogik på 1/4 av skolorna.
- Fundera tillsammans; hur är det på er skola?

Lärmiljöer utanför skolan som används i svenskspråkiga grundskolor

- Lärarna tillfrågades om vilka lärmiljöer utanför skolans väggar de använde sig av.
- Lärarna fick ta ställning till olika lärmiljöer både inomhus och utomhus.
- På frågorna svarade mellan 80 och 110 lärare.

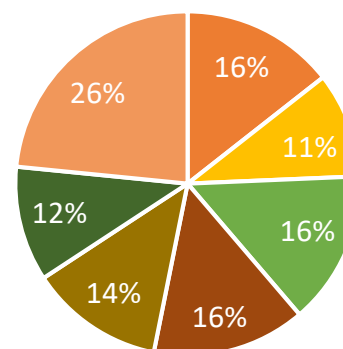

Andelen lärare som använde sig av de olika lärmiljöerna vid utomhusundervisning

- Skolgården och skogen var de lärmiljöer utomhus som flest lärare använde.
- Bebyggd miljö och park var de lärmiljöer utomhus som användes minst.
- Av inomhusmiljöer var bibliotek och museum de lärmiljöer som användes mest.
- Av inomhusmiljöer användes naturcentrum och företag minst.

Hur ofta biblioteket användes i undervisningen

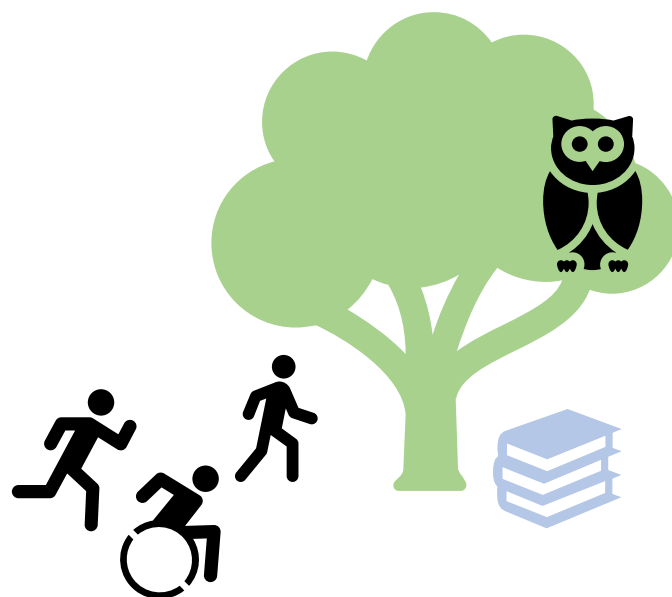

- Varje vecka
- 1 gång/mån
- 1 gång/termin
- Mer sällan än varje läsår
- 2-3 ggr/månad
- 2-3 ggr/termin
- 1 gång/läsår

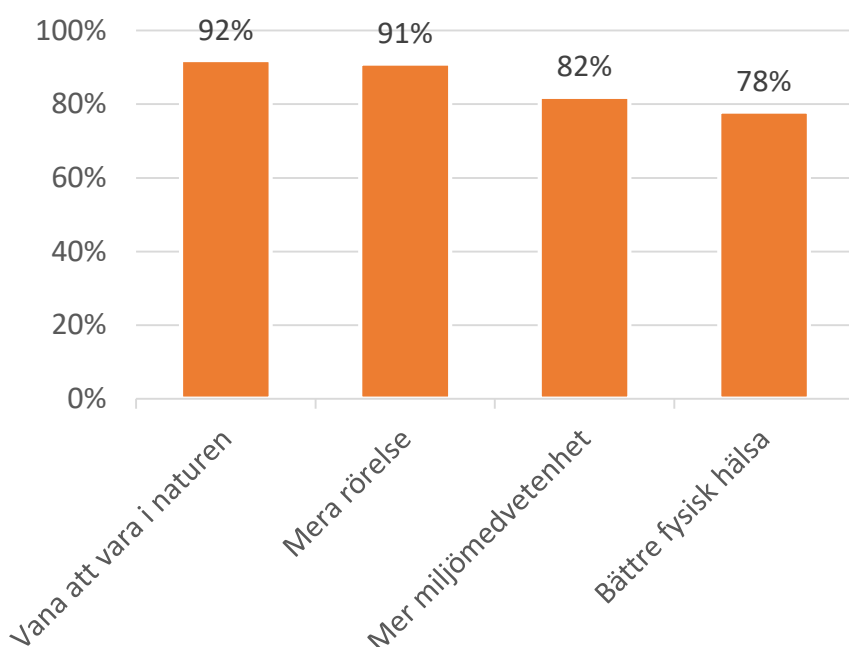
- I grundskolans nationella läroplan står det att man mångsidigt skall använda sig av lärmiljöer både inne och ute.
- I Danmark svarade lärarna att de oftast använde sig av skolgården eller skogen då de hade undervisning utanför skolans väggar.
- Fundera tillsammans; i vilka miljöer lär ni er?

Lärarnas upplevelser av utomhuspedagogikens effekter

- Lärarna tillfrågades vilka effekter de såg av regelbunden användning av utomhuspedagogik.
- Påståendenas effekter gällde både elever och lärare.
- På frågorna svarade 127 lärare.

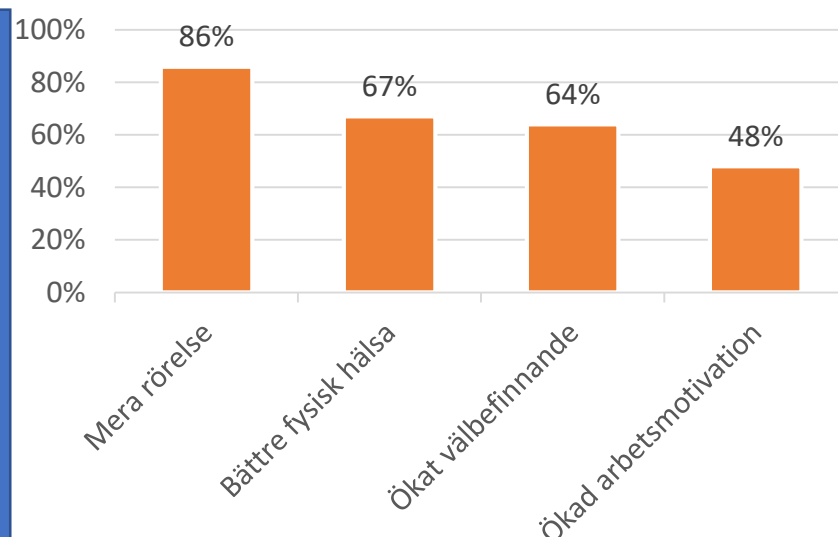

Andelen lärare som var av samma åsikt om vissa enskilda effekter på eleverna

- Mest positiva effekter tyckte lärarna att utomhuspedagogiken hade på elevernas psykiska och fysiska hälsa samt på elevernas samarbete och miljömedvetenhet.
- De flesta lärare upplevde sig ha mera rörelse under arbetsdagen, bättre psykiskt välbefinnande och ökad arbetsmotivation som följd av utomhuspedagogik.

Andelen lärare som var av samma åsikt om effekterna på lärarna

- Lärarna såg många positiva effekter av utomhuspedagogik på både elever och lärare.
- I tidigare studier utförda i Finland och andra länder har man fått liknande resultat. Lärare har tyckt att utomhuspedagogik har positiva effekter på elever och lärares hälsa, välmående och sociala kontakter.
- Fundera tillsammans; hur känner ni efter att ni har haft lektioner i olika miljöer?

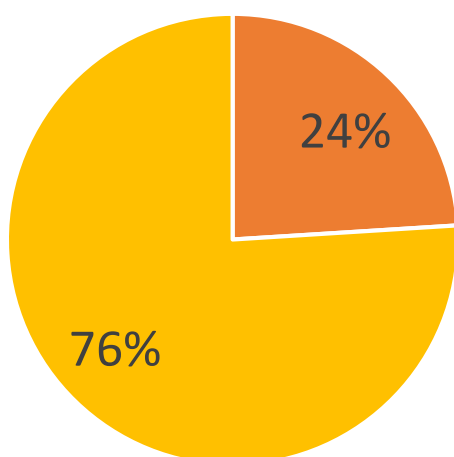
Fysisk aktivitet

- I frågeformuläret skulle eleverna ange hur många dagar under den senaste veckan som de varit fysiskt aktiva sammanlagt minst en timme per dag. Med fysisk aktivitet menades all aktivitet som får hjärtat att slå snabbare och som gör en andfådd för en stund.
- Eleverna hade på sig rörelsemätare i en vecka. Rörelsemätarna mätte elevernas fysiska aktivitet och stillasittande.

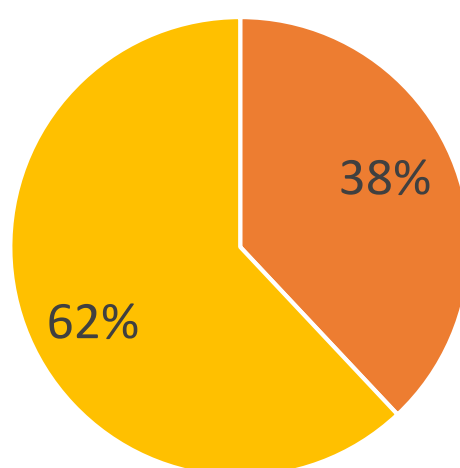
- För barn och unga i åldern 7-17 år rekommenderas minst en timme mångsidig, rask och ansträngande fysisk aktivitet per dag.
- Av eleverna som deltog i LärMiljö-studien rapporterade ungefär en femtedel att de uppfyllde denna rekommendation.
- En större andel pojkar sa att de uppfyllde rekommendationen jämfört med flickorna.

Andelen elever i LärMiljö-studien som uppfyllde eller inte uppfyllde rekommendationen för fysisk aktivitet

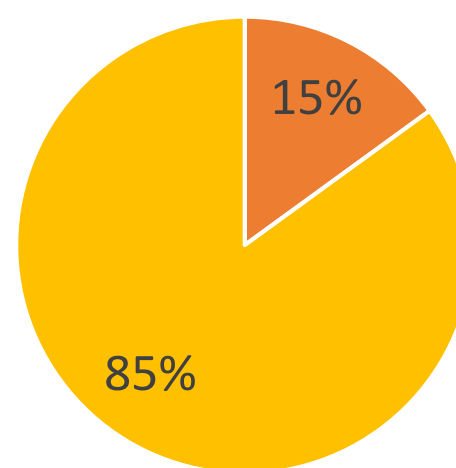
Alla elever i LärMiljö-studien

Pojkar

Flickor

■ Uppfyller rekommendationen för fysisk aktivitet
 ■ Uppfyller inte rekommendationen för fysisk aktivitet

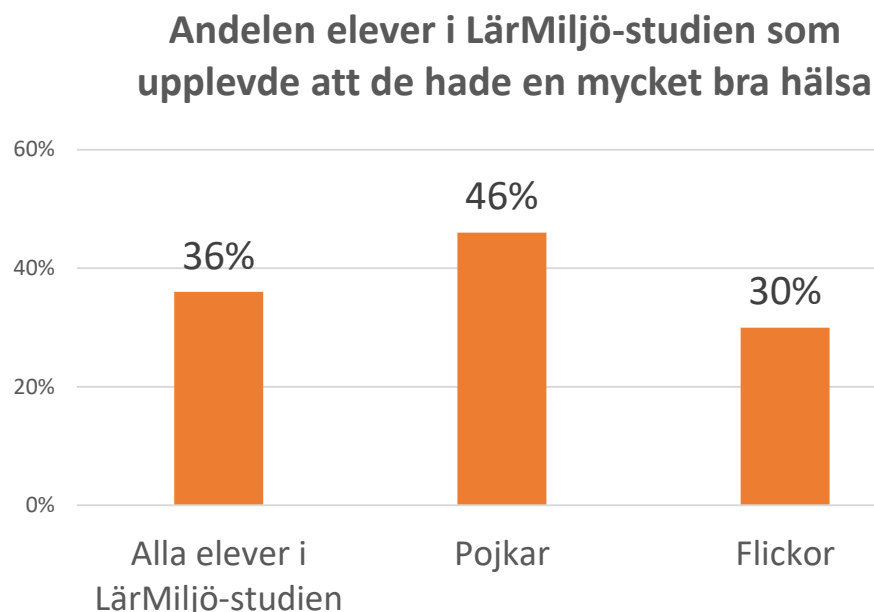
- Regelbunden fysisk aktivitet och rörelse har en positiv inverkan på hur vi mår och lär oss nya saker.
- En stor del av dagens fysiska aktivitet samlas under skoldagen.
- Rörelsemätningen visade att undervisning utanför skolbyggnaden kan öka elevernas fysiska aktivitet och minska stillasittande under skoldagen.

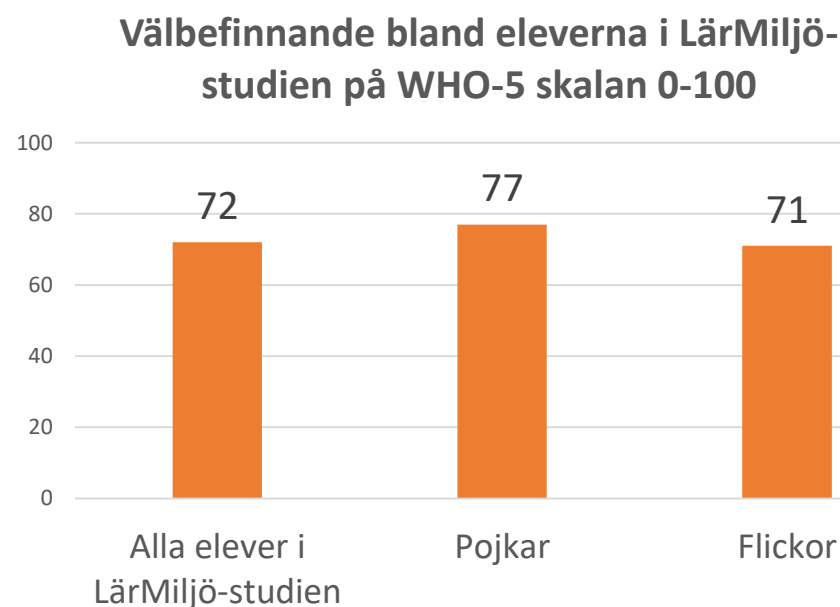
- Vad kan ni göra i er klass för att öka mängden rörelse under skoldagen? Det här är något som ni kunde diskutera tillsammans i klassen.

Hälsa och välbefinnande

- I frågeformuläret svarade eleverna på frågor om hur de mår.
- Av eleverna som deltog i LärMiljö-studien upplevde 36 % att de hade en mycket bra hälsa.
- En större andel pojkar upplevde att de hade en mycket bra hälsa jämfört med flickorna.

- Utifrån fem påståenden beräknades ett poängantal för elevernas välbefinnande.
- Eleverna som deltog i LärMiljö-studien skattade i genomsnitt sitt välbefinnande till 72 på en skala 0-100.
- Pojkarna skattade sitt välbefinnande lite högre jämfört med flickorna.

- Också tidigare forskningsresultat har visat att pojkar upplever att de har en bättre hälsa jämfört med vad flickorna gör.

- Vad får just dig att må bra? Ni kan också diskutera det tillsammans i klassen.

Trivsel i skolan

- I frågeformuläret svarade eleverna på frågor om skolan.
- De flesta elever sa att de tyckte om skolan.
- Både undervisning inne i klassrummet och undervisning utomhus var omtyckt.
- De flesta elever kände sig trygga i skolan och upplevde att de tillhörde skolan som de gick i.

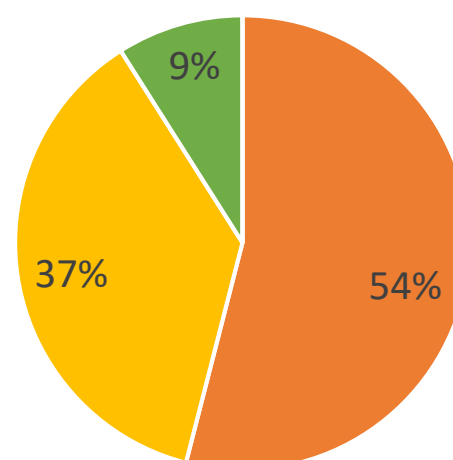
- Fler elever i årskurs 3-4 tyckte mycket om skolan jämfört med eleverna i årskurs 5-6. Det samma har också tidigare forskningsresultat visat.

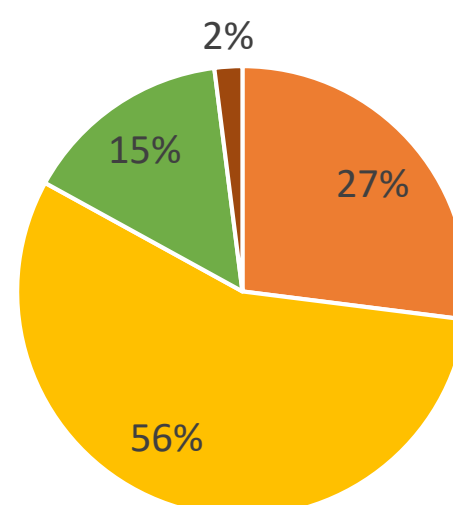
- Eleverna i årskurs 5-6 upplevde att de får vara med och fatta beslut på skolan i högre grad än vad eleverna i årskurs 3-4 gjorde.
- Att eleverna ska få delta i beslutsfattande på skolan enligt ålder är något som lyfts upp i läroplanen.

Elevernas svar på frågan "Vad tycker du just nu om skolan?"

Årskurs 3-4

Årskurs 5-6

- Jag tycker mycket om den
- Jag tycker om den i viss mån
- Jag tycker inte särskilt bra om den
- Jag tycker inte alls om den

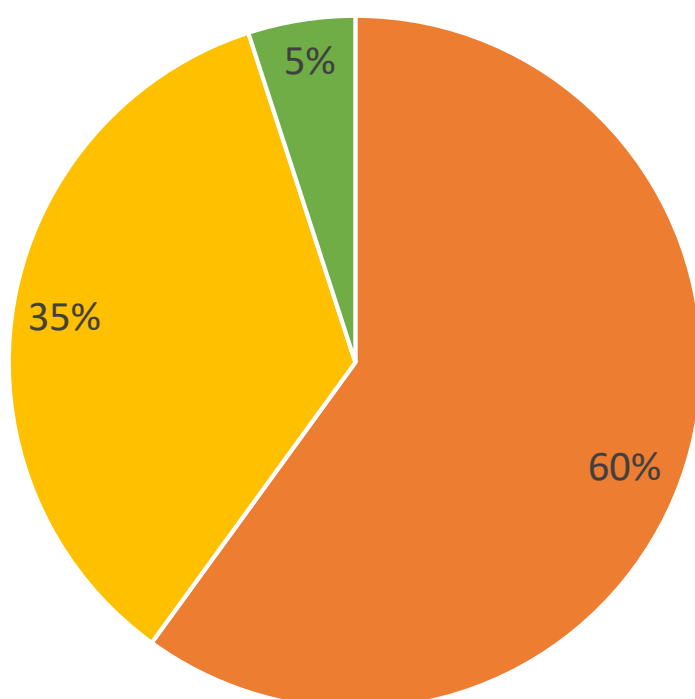
- Vad är viktigt för att just du ska trivas i skolan? Hurdana lärmiljöer tycker du om? Det här är också något som ni kunde diskutera tillsammans i klassen.

Ensamhet

- I frågeformuläret svarade eleverna på frågan om de känner sig ensamma.
- Ensamhet kan vara en känsla av att man inte har de sociala kontakter som man önskar att man hade.
- Upplevelsen av ensamhet är negativ.

Elevernas svar på frågan
"Känner du dig någonsin ensam?"

■ Nej ■ Ja, ibland ■ Ja, ofta

- Av eleverna som deltog i LärMiljö-studien sa 35 % att de kände sig ensamma ibland och 5 % att de kände sig ensamma ofta.
- En större andel flickor sa att de kände sig ensamma jämfört med pojkarna. Det samma har också tidigare forskningsresultat visat.

- I genomsnitt upplevde eleverna som deltog i LärMiljö-studien att de fick stöd av både sina klasskamrater och sina lärare.

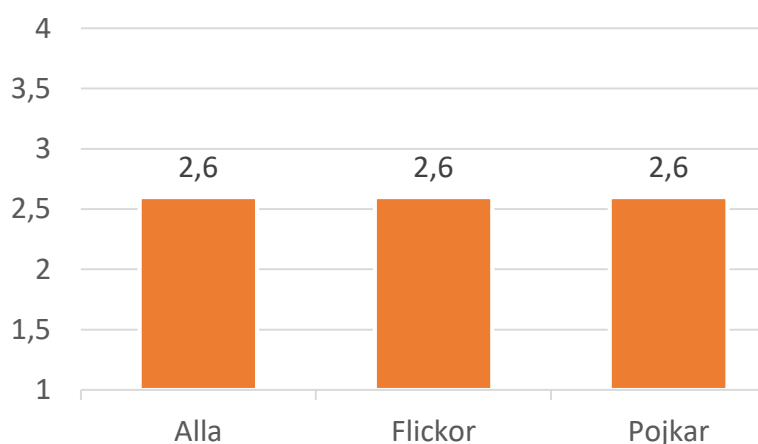
- Vad kan man göra för att förebygga ensamhet bland barn och unga? Det här är något som ni kunde diskutera tillsammans i klassen.

Elevernas inre motivation till skolarbetet

- Eleverna svarade på 3 frågor om sin motivation till skolarbete.
- Baserat på de tre frågorna fick varje elev som svarat på alla frågor ett poängantal mellan 1 och 4.
- Ju närmare 4 poängen var, desto högre inre motivation hade eleverna.

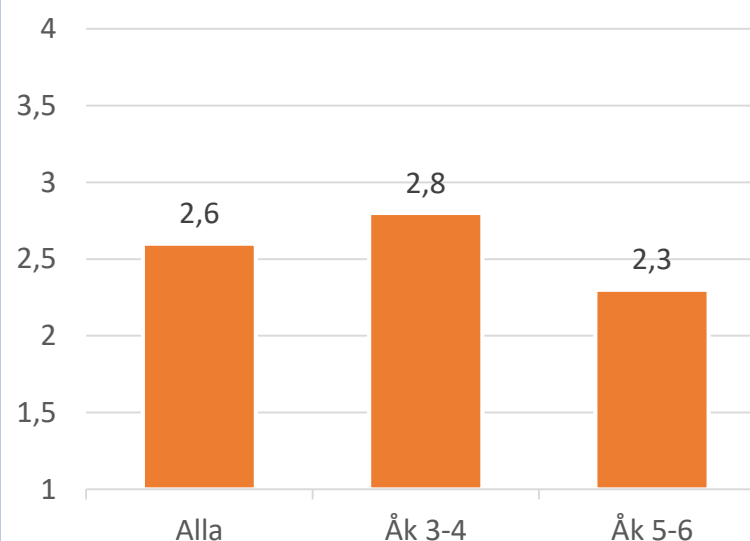
Elevernas medeltal för inre motivation till skolarbete på en skala 1-4

- Bland alla elever var medeltalet för den inre motivationen 2,6.
- Flickor och pojkar hade samma medeltal.
- Eleverna på årskurs 3-4 hade högre inre motivation till skolarbetet än eleverna som gick på årskurs 5-6.
- I tidigare studier har man också sett att elever på årskurs 3-4 haft högre inre motivation än elever på årskurs 5-6.

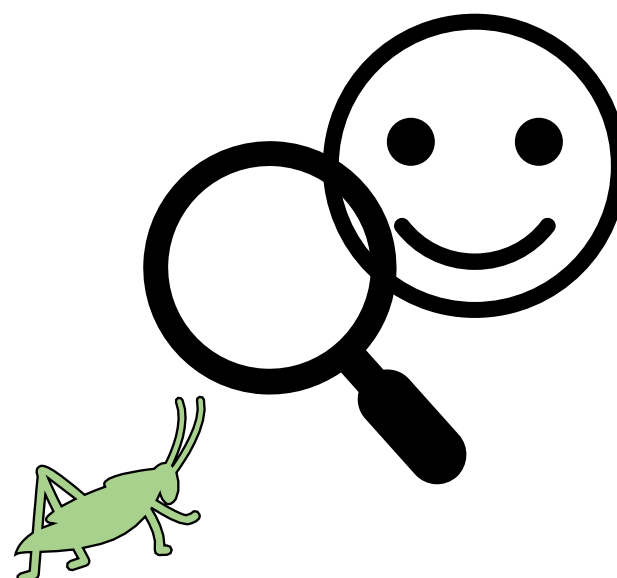
- Vad betyder inre motivation?
- Inre motivation betyder att man gör någonting för att man tycker om det eller tycker att det är roligt.
- Yttre motivation betyder att man gör någonting för att man får ett pris eller för att att man måste.
- Varför är det viktigt?
- Om man har inre motivation till att lära sig lär man sig bättre.
- Man kommer bättre ihåg det man tycker är intressant och roligt att lära sig.
- Fundera tillsammans; vad motiverar er att lära er nya saker?

Elevernas medeltal för inre motivation till skolarbete på en skala 1-4

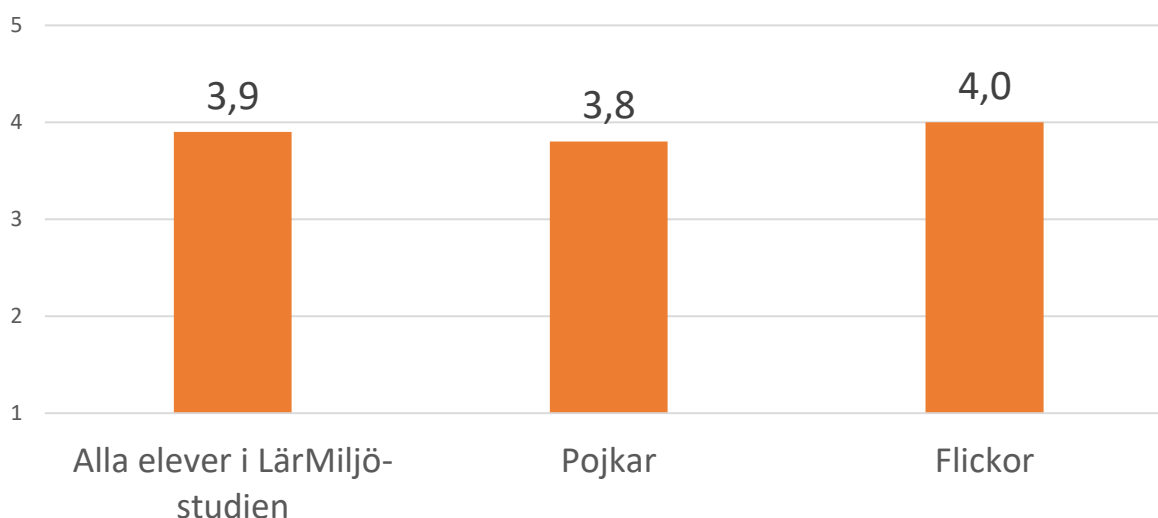

Naturrelation

- Med naturrelation menas vårt förhållande till naturen.
- Vår naturrelation formas av våra upplevelser och erfarenheter av naturen.
- Positiva upplevelser och erfarenheter av naturen kan stärka vår naturrelation.
- I LärMiljö-studien mättes elevernas naturrelation med 16 påståenden och utifrån dessa beräknades ett poängantal.
- Eleverna tillfrågades också hur ofta de besöker naturen.

Naturrelation bland eleverna i LärMiljö-studien
på en skala 1-5

- Eleverna som deltog i LärMiljö-studien besökte naturen flitigt på sin fritid. De brukade vara ute i naturen både på egen hand, tillsammans med kompisar och tillsammans med familjen.
- Ungefär hälften av eleverna hade regelbunden utomhusundervisning i skolan.
- Eleverna hade i genomsnitt en rätt så stark naturrelation.
- Flickorna hade i genomsnitt lite högre naturrelation än pojkarna.

- Att vara ute i naturen har en positiv inverkan på hälsan och välbefinnandet.
- Naturen kan ge oss energi och få oss på gott humör, men kan också få oss att känna oss lugna och avslappnade.
- Samtidigt rör vi på oss utan att vi kanske märker det.

- Hur känner du dig då du är ute i naturen? Det här är också något som ni kunde diskutera tillsammans i klassen.